GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ L.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNȚIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 103. Dumineca, 10 (22) Maiu. 1887.

Brașovŭ, 9 Maiu 1887.

Intre foile ungurescĭ, carĭ șĭ-au manifestatŭ cu ocasiunea conferenței nóstre din Sibiiu dușmănia, ce-o nutrescŭ fața cu némulŭ românescŭ, ocupă unŭ locŭ de frunte nesăbuitulŭ „Magyar Allam.“

Acéstă fóiă pretinde a apĕra interesele catolicismului în Țéra unguréscă, este prin urmare unŭ specimenŭ de fóiă clericală politică. E clarŭ, că până când vorŭ fi milióne de catolicĭ în statŭ, vorŭ esista și interese catolice și este érășĭ naturalŭ ca sĕ esiste și foĭ, carĭ îșĭ punŭ ca problemă apĕrarea acestorŭ interese.

Nimenĭ uu póte avé dér nimicŭ în contră că „Magyar Allam“ orĭ altă fóiă îșĭ alege ca țintă de a apĕra interesele catolice. Nicĭ aceea nu ne póte surprinde, că nisce foi catolice ungurescĭ se declară pe fața dușmane desvoltărei naționale a Românilorŭ, deórece scimŭ din esperiințele trecute și presente, că catolicii ungurĭ n'au fostŭ nicĭodată amicĭ, n'au fostŭ nicĭ măcarŭ binevoitorii poporului românescŭ din aceste țĕrĭ.

Décă dér dămŭ mai mare atențiune celorŭ ce le scrie despre noi, „Magyar Allam“, causa este a se căuta într'o împrejurare cu totulŭ alta.

Nu scimŭ în urma cărei absurde identificărĭ a intereselorŭ catolicilorŭ ungurĭ cu interesele Românilorŭ greco-catolicĭ din Transilvania și Țéra unguréscă, se face de unŭ timpŭ încóce propagandă între preoții românĭ uniți ca sĕ aboneze și sĕ citéscă fóia unguréscă catolică politică „Magyar Állam“. Mai alesŭ în diecesa Gherlei și a Oradiei marĭ acésta propagandă ia dimensiunĭ din ḍi în ḍi mai marĭ, trimițêndu-se „Magyar Állam“ multorŭ preoțĭ românĭ cum se ḍice „pe intențiunĭ,“ adecă pentru servirea de liturghii înaintea altarului, — o apucătură de totŭ rafinată.

„Magyar Allam“ sub masca catolicismului apĕră interessele maghiarismului violentŭ și combate cu înverșunare interesele de esistență ale neamului românescŭ. Despre acésta se póte convinge orĭ și cine, care are răbdarea a ceti pe „Magyar Allam“.

Ce se întêmplă acum?

Se găsescŭ din nenorocire între preoții românĭ unițĭ unii, carĭ nu se sfiescŭ a susținé colosala absurditate, că deórece „Magyar Allam“, pe lângă politica militantă ce-o face, pretinde a apĕra și interesele catolicismului, preoțimea română greco-catolică ar trebuì sĕ se sêmță solidară cu elŭ.

Se lăsămŭ la o parte politica unguréscă a lui „Magyar Allam“ și sĕ ne mărginimŭ numai la politica lui bisericéscă. Ei bine, întrebămŭ, este și póte fi óre vreodată politica bisericéscă a Românilorŭ unițĭ identică cu politica bisericéscă a catolicilorŭ ungurĭ?

Noi scimŭ, că biserica română unită este autonómă și cu totulŭ independentă de biserica ungurésca catolică și mai scimŭ că are interese cu totulŭ deosebite de ale acesteia.

De esemplu este lucru naturalŭ, că catolicii ungurĭ nu vorŭ avé nimicŭ în contra maghiarisărei, și prin maghiarisare, pe care o botéză ei cu cuvintele: *umitate națională*, nu-șĭ vorŭ vedé amenințată biserica.

Se póte ḍice óre totŭ asemenea despre biserica română unită?

Spre a fi mai scurțĭ vomŭ cita aicĭ unŭ pasagiu, din representațiunea, ce au așternut'o Majestății Sale la 1879 capulŭ bisericei Dr. Ioan Vancea și episcopulŭ Mihaly, urmĕtorulŭ pasagiu din care orĭ și cine se póte convinge, că cu totulŭ altele suntŭ interesele bisericei române unite:

„Pentru hierarhia nóstru eclesiastică limba română este cestiune de viéță; conditio sine qua non, prin urmare totŭ ce amenință și periclitéză limba bisericei nóstre, limba română, amenință și periclitéză totodată hierarchia, biserica nóstră.“

Décă este așa, și credemŭ că nimenĭ nu se va îndoì că așa este, cum ar puté atuncĭ sĕ tréca „Magyar Allam“ de apĕrătorulŭ intereselorŭ bisericei române unite, când îșĭ bate jocŭ de stăruințele Românilorŭ în apĕrarea limbei și a naționalității lorŭ?

Și décă ar fi vorba numai de interesele catolicismului în genere, nu suntŭ alte foi, carĭ sĕ le pótă ceti preoții românĭ greco-catolicĭ gherlenĭ și orădenĭ? A fostŭ „Fóia bisericéscă“ din Blașiu, este „Revista catolică“ din Baia-mare, n'au apĕratŭ cea dintâiŭ și nu apĕră cea din urmă îndestulŭ interesele curatŭ religionare? Cum vine că „Fóia bisericéscă,“ precum auḍimŭ, a trebuitŭ sĕ înceteze din lipsă de abonațĭ, ér străina și dușmana fóiă „Magyar Allam“ se lățesce din ḍi în ḍi mai multŭ în numitele diecese?

Suntŭ aceste nisce grave cestiunĭ, carĭ trebue seriosŭ și cu temeiu discutate. Deocamdată recomandămŭ atențiunei preoțilorŭ românĭ unițĭ urmĕtorulŭ articulŭ, ce ne vine dela unŭ demnŭ și credinciosŭ fiu alŭ bisericei unite:

Quousque tandem....?

Ḍiaristica maghiară de unŭ têmpŭ încóce fórte desŭ se ocupă de noi Românii. Asta în fine ar fi de doritŭ, căcĭ numai pe calea acésta Maghiarii arŭ puté sĕ fiă luminațĭ de interesele, pretensiunile, plângerile — c'unŭ cuvêntŭ de tóte relațiunile nóstre, pe carĭ apoi, la casŭ când nu le-arŭ lipsi bunăvoința, le-amŭ aplana în comunŭ după dreptate; și aicĭ *într'adevĕrŭ patriotică* misiune ar împlini pressa maghiară, când ar contribui după puterĭ la luminarea celorŭ ce, vrêndŭ-nevrêndŭ trebue sĕ se intereseze de aceste cestiunĭ.

Insĕ chiar aicĭ e buba. Departe de a fi priceputŭ importanța lucrărei, la care ar fi chiămațĭ scriitorii maghiarĭ, în crassă ignoranță a *tuturorŭ* relațiunilorŭ dintre noi și ei, mereu publică la articulĭ de fondŭ, ba la noutățĭ, ba la foiletóne, în carĭ scriu despre noi lucrurĭ atâtŭ de ticălóse și într'unŭ modŭ atâtŭ de imprudentŭ, încâtŭ te revóltă și te facŭ sĕ credĭ, că cu aceștĭ ómenĭ n'ai s'o scoțĭ la cale numai cu vorba.

Și asta o facŭ Maghiarii fără deosebire de partidŭ. Unica diferență între ei, respective între foile lorŭ, e că, unele o facŭ într'unŭ modŭ cum amŭ ḍice mai istețŭ, mai astutŭ, afectândŭ sinceritate, bunăvoință, nepreocupare, pre când altele te atacă directŭ, spunêndu-țĭ că numai timpulŭ potrivitŭ îlŭ aștéptă, ca sĕ te ștérgă de pe fața pămêntului.

Décă póte fi vorbă de vre-o rĕmășiță de omeniă în lucrurĭ abominabile, acésta rĕmășița negreșitŭ la ceștĭ din urmă se află. E multŭ mai bine sĕ fi atăcatŭ în față, căcĭ baremĭ te scii apĕra.

Câtŭ pentru cele dântêiu, ele se folosescŭ, spre a-șĭ realisa planulŭ, de diverse titlurĭ: seducerea opiniunei publice. — Principiile independente — liberale — antisemitismulŭ (în parte), — lățirea culturei, — a moralităței, — învĕțămêntulŭ primarŭ, — reformele administrațiunei — religiunea: étă *unele* din aceste titlurĭ.

Trécă ducă-se tóte, afară de una.

Ca creștinŭ greco-catolicŭ, ce țină la credința părinților mei și sciu sĕ prețuescŭ tesaurulŭ nefinitŭ, pe care-lŭ am în ea, de unŭ lungŭ șirŭ de anĭ deja luptŭ contra celorŭ ce vorŭ sĕ nĭ-o răpéscă séu s'o falsifice. — La frecărĭ confesionale eu n'am luatŭ parte de vreme ce, chiar fiindŭ că țină la preceptele religiunei și mĕ nisuescŭ *a le traduce în pracsă*, în consciință m'am simțitŭ obligatŭ a mĕ feri de totŭ ce ar puté sĕ fiă stricăciosŭ scumpei nóstre națiunĭ. Am fostŭ și sunt Românŭ de omeniă și bunŭ creștinŭ, fără a fi șovinistŭ, care sĕ strigŭ în gura mare: écă-mĕ ce Românŭ bunŭ sunt, se vede că-sŭ catolicŭ — cum am auḍitŭ (cu puțină schimbare) strigândŭ pe alții în alte părțĭ. După modesta mea părere greșescŭ acei pretinșĭ naționaliștĭ, carĭ caută nexŭ causalŭ între religiune și naționalismŭ. *Raportŭ* esistă între ele, ceea ce vine și de acolo, că religiunea impórtă obligațiunĭ și față cu națiunea, a cărei fiiu e cineva. De unde resultă, că nimenĭ bunŭ creștinŭ greco-catolicŭ séu ortodoxŭ nu póte sĕ fiă fără ca sĕ-șĭ împlinéscă datorințele, ce le are către némulŭ sĕu, — precum nu póte sĕ fiă nicĭ acela, care împedecă pe alții în împlinirea acestorŭ datorințe, séu vatĕmă drepturile altora, în specie drepturile naționale.

Promițêndu-le acestea și observândŭ cu toțĭ ómenii binesimțitorĭ, că *cu religiunea numai caractere slabe facŭ speculă*, numai acelea se folosescŭ de ea spre a-șĭ ajunge scopurĭ urîte, că trebue cineva sĕ fiă desbrăcatŭ și de cele din urmă simțĕminte de onóre spre a puté abuse de unŭ așa sfântŭ lucru, cum e religiunea: voiu sĕ facŭ unele reflexiunĭ la o fóiă pretinsă catolică, care de ḍecĭ de anĭ deja infectéză inimile cetitorilorŭ sĕi.

Vorbescŭ de ḍiarulŭ clericalŭ *„Magyar Állam“*, redactatŭ de către unŭ Slovacŭ maghiarisatŭ, Lonkay cu numele, din Nagy-Bocsko (Marmația; — mai nainte avù altŭ nume. Când voiu mai fi silitŭ a mĕ ocupa de dênsulŭ, îlŭ voiu spune și pe acela.) Acestŭ domnŭ, timpŭ de mai bine de 25 anĭ, corumpe convingerile religióse în numele religiunei! Din unŭ sĕracŭ profesorŭ ce era, cu religiunea pe buze, ajunge a-șĭ edifica case, vile pompóse, ajunge a-șĭ cumpĕra tipografiă, a-șĭ aduna unŭ însemnatŭ capitalŭ — tóte pentru desinteresata apĕrare a causei catolice! Și lucru curiosŭ: de 25 de anĭ încóce continuù i se spune, i se arată ce omŭ slabŭ e, — tribunalulŭ îlŭ condamnă atuncĭ, când pe adversariulŭ sĕu, br. Josika, redact. fóiei »Magyar Korona“ îlŭ absólvă[1]) — i se scotŭ la ivélă contraḍicerile, din carĭ nu se mai póte descurca —: pe elŭ tóte acestea nu-lŭ atingŭ! In casulŭ celŭ mai rĕu tace și-șĭ urméză calea, éră cetitorii naivĭ parŭ ca îmbĕtațĭ de infectata beutură spirituală, tacŭ și ei și continuă a primi aceeașĭ beutură, fără sĕ observe cum aceea îi ruinéză, moralminte îi nimicesce.[2])

Astfelŭ se blaméză ḍilnicŭ catolicismulŭ adevăratŭ.

Nu e destulŭ atâtŭ. Acéstă pĕcătósă fóiă *îșĭ deschide colónele la toțĭ reneyații*, unde sĕ-șĭ pótă vinde sângele, cum a făcutŭ mai ḍilele trecute slovaculŭ Marschal, care în unulŭ din primii numerĭ ai lunei curente denunță pe frații sĕi slovacĭ și pe foile lorŭ; cum au făcutŭ în luna lui Februariu doi Românĭ (unulŭ vorbindŭ de întărirea națiunei prin Românĭ, — ér celălaltŭ pentru ântêia óră reflectândŭ și la Românĭ, atingêndŭ fixa ideă a compatrioțilorŭ: daco-românismulŭ); cum a făcutŭ mai încolo unŭ anumitŭ D. I., care în nr. dela 5 Maiu 1887 îi impută unui preotŭ alŭ diecesei Muncaciului, că acesta cu ocasiunea conscrierei a cutezatŭ a se înscrie ca de „naționalitate rutênă,“ ba că a și apĕratŭ pe nu sciu cine, care asemenea a comisŭ acésta „crimă;“ — scl. scl.

Ințelegŭ ca unii sĕ-șĭ vêneze interesele lorŭ personale anume în ḍiarulŭ ‚Magyar Allam‹, căcĭ de, suntŭ multe ițĕle hierarchiei... apoi e bine ca omulŭ sĕ se insinue..., rĕsplata, o, acésta (întocmai ca la Iuda) nu va lipsi!! Dér că omulŭ sĕ se lapede de dragulŭ ei de chiar frații sĕi — asta, harŭ Domnului, n'o înțelegŭ.

Insĕ revinŭ la firulŭ lăsatŭ. Fóia amintită numĕră între abonenții sĕi unŭ preaînsemnatŭ numĕrŭ din clerulŭ românŭ greco-catolicŭ, mai alesŭ de prin diecesa Gherlei și a Oradiei marĭ. Aceștĭ fii perduțĭ ai credinței părințescĭ și ai națiunei-mame se folosescŭ de darulŭ Dumneḍeescŭ datŭ lorŭ în s. chirotoniă, spre a servi o mulțime de liturghii pentru scopurĭ indicate de redac-

---

[1]) Causa celebră în chipulŭ urmĕtorŭ se descrie în ‚Observatorulŭ‹ an. I. 1878 nr. 22: Lonkay a intentatŭ procesŭ de pressă redact. br. Josika, pentru că acesta l'a numitŭ (pe L.) omŭ de nimicŭ, mincinosŭ, calumniatorŭ, perfidŭ, fariseu ș. a. „Juriulŭ însĕ l'a absolvatŭ pe Josika, din causă că acesta insultase pe L. cu condițiune, décă nu va fi în stare a proba, că și Josika ar lua subvențiune dela episcopĭ. Lonkay nu a pututŭ proba, cum s'a adeveritŭ despre dênsulŭ, că luase subvențiunĭ *anualĭ* de câte 24 mii, mai târḍiu de 12 mii fl.“

[2]) Chiar „Vaterland“, ḍiarŭ per eminentiam catolicŭ, înzadarŭ îi face atențĭ la manoperele acestei foi șoviniste, cum o numesce, înzadarŭ înșiră la argumințe, ca sĕ arate cum acea fóiă sub masca catolicismului servesce interese scârbóse: nu se lasă a fi convinșĭ.

ţiunea fóiei, ér stipendiile, stolele, le primesce redactorulŭ L.

Ei bine, da pentru aceea li s'a datŭ lorŭ darulŭ, ca sĕ abuseze de elŭ?? Şi baremĭ de arŭ folosi cuiva! Dér cum, pentru Dumnedeu, vorŭ folosi, când susţinŭ o fóiă, care în mânia marelui contingentŭ de' prenumeranţĭ românĭ ignoréză tóte— tóte interesele române nu numai cele naţionale, ci *şi cele esclusivŭ bisericescĭ?* éră când vorbesce de noi, n'are cuvinte decâtŭ pentru a ne insulta, a ne dejosi, a ne înegri — pentru banii noştri?! Nu se temŭ de blăstĕmulŭ lui Dumnedeu aceştĭ domnĭ preoţĭ, carĭ nu încétă de a se mai prenumĕra la o fóiă ca acésta? nu se temŭ de blăstemulŭ, de dispreţulŭ a celorŭ nefericiţĭ fii, carĭ încredinţaţĭ păstoriei lorŭ siliţĭ suntŭ a'i susţiné cu pânea de tóte dilele? Le este liniscită consciinţa, când astfelŭ **a j u t ă** pe alţii a ne **î m p e d e c a** întru împlinirea datorinţelorŭ nóstre naţionale-bisericescĭ, nu numai, ci ei înşişĭ lasă neîmplinite aceste sânte datorinţe, numai pentru ca sĕ servéscă causa inimicilorŭ? Nu le sângeră inima, vĕdêndŭ cum acéstă fóiă în modulŭ celŭ mai obrasnicŭ ne huleşce, ne face de rîsulŭ lumei, şi, convingêndu-se că în abonenţii sĕi românĭ nu este atâta tăriă de caracterŭ, ca sĕ se lapede de ea*, treptatŭ cobóră la cele mai condamnabile vătămărĭ, personalităţĭ, insulte îndreptate contra nóstră?

Sĕ-mĭ spună aceştĭ ereticĭ naţionalĭ, décă ei suntŭ îndestuliţĭ cu procederea desamintitei foi faţă cu biserica şi faţă cu naţiunea nostră, sĕ-mĭ spună când, în care numĕrŭ alŭ acelei foi s'a discutatŭ de 2 decenii încóce şi numai unuţă (o singură) causă ce privesce biserica nóstră greco-catolică? sĕ-mĭ spună apoi, ce catolicismŭ e acela, care sădesce ură între fii de aceeaşĭ credinţă? sĕ-mĭ spună ce caracterŭ e acela, care *fără sĕ cerceteze adevĕrulŭ* e în stare a arunca în faţa atâtorŭ abonenţĭ românĭ vorbe ca acestea: „A történelmi társulat csütörtöki ülésén Hunfalvy Pál ismét az ujabb rumun történetírás hamisitásainak leleplezésével foglalkozott. Hamisitás nagyzás, képzelödés: ezek jellemzik a rumunok legujabb történetirását«. („Magyar Allam“ nr. 66, an. 1886., 7 Martie**) In fine sĕmĭ spună aceştĭ abonenţĭ „românĭ“(!) ce-au simţitŭ ei cetindŭ în »Magyar Allam“ nr. 130 dela 12 Maiu 1887 unŭ articulŭ despre conferinţa din Sibiiu, în care articulŭ cu-o aroganţă ridiculă, cu o próstă reavoinţă, cu o ignoranţă ne mai audită şi cu o cutezanţă necredută de nou suntemŭ insultaţĭ mai altfel şi decâtŭ în „Nemzet“ dela 12 Maiu şi „Budapesti Hirlap“ (13 Maiu)?

Ca sĕ aibă idee on. cetitorĭ despre cele ce se petrecŭ în foi susţinute de unii din preoţii noştri, (cu a cărorŭ nume îndată după completarea listei mele, şi respective după coregerea ei — căcĭ e posibilŭ că unii din ea acum cu începerea noului abonamentŭ, séu şi mai timpuriu sĕ abdică de fóia descrisă — vĕ voiu servi), vĕ comunicŭ articululŭ insuşĭ (A se vedea traducerea lui mai josŭ sub rubrica: Vocĭ din pressă asupra conferenţei nóstre. —Red. Gaz.)

Comentarea acestui articulŭ o încredinţezŭ on. Redacţiunĭ; eu de astădată rogŭ numai pe on. cetitorĭ ca ei sĕ declare, décă mai merită cruţare cei ce scriu de acestea? şi de altă parte, ce merită acei fiĭ rĕtăciţĭ ai ordului preoţescŭ şi ai naţiunei intregĭ, carĭ necumŭ sĕ pună stavilă unui asemenea curentŭ produsŭ prin nisce ómenĭ cufundaţĭ in noroiulŭ celui mai spurcatŭ interesŭ, ci din contră: îlŭ mai mărescŭ şi ei? Sĕ mĭ spună, până când vorŭ mai suferi, ca cei ce arŭ fi chemaţĭ sĕ ne conducă la păşune bună, sĕ ne seducă? *până când vorŭ lăsa, ca sub masca religiunei sĕ se urmărescă scopurĭ cu totulŭ contrarie?* Şi décă suntŭ decişĭ a împedeca trădarea de sânge a acestorŭ esistenţe deplorabile. ce pe banda fóiei pseudo-catolice se numescŭ „gör. szert róm. k. plébános,“ de unde şi în ce modŭ vorŭ începe?

Prostituţiunea numelui de preotŭ românŭ gr. cat. a ajunsŭ la culme, — nu mai putemŭ suferi! Fie cum va fi, noi vom înpedeca abusurile ce se facŭ cu sfântulŭ darŭ alŭ lui D-deu, — şi în interesulŭ sfintei cause provocămŭ solemnelŭ pe toţĭ acei stimaţĭ domnĭ, carĭ vorŭ ceti aceste rêndurĭ, ca şi ei sĕ facă totŭ ce le este cu putinţă în cerculŭ lorŭ de activitate pentru stêrpirea rĕului[5]). Aducă la cunoscinţa publicului românescŭ numele preoţilorŭ respectivĭ, ca acela sĕ se scie ferí de ei, — dee sfatŭ, — facă propunerĭ, — delibereze, — influinţeze, — înlocuiască buruiana cu florĭ din grădina némului nostru.

O naţiune le va fi mulţămitóre. *Dr. —u.*

*) ba după ce unŭ individŭ cu óreşĭ-care trecere la bieţii popĭ dela sate o laudă în publicŭ, (elŭ va fi sciindŭ mai bine, pentru ce a fostŭ de lipsă a o spune acésta aşa precum s'a spusŭ) ca pe apĕrătórea valorósă a causei religiósă, i se înmulţescŭ victimele române.

**) Pe românesce: »In şedinţa de Joi a societăţii istorice Paul Hunfalvy s'a ocupatŭ érăşĭ cu descoperirea falsificărilorŭ celorŭ mai nouĕ ale istoriografiei rumune. Falsificare, ingâmfare, închipuire: acestea caracteriséză scrierile cele mai nouĕ istorice ale rumunilorŭ“.

[5]) E peste putinţă sĕ amintescĭ şi sĕ reproducĭ tóte îmbălăciunile acestei necvalificate foi; de aceea, şi pentru justificarea espresiunilorŭ şi a provocărei mele, mĕ provocŭ la câteva dovedĭ numai dintr'o miie, şi anume la nr. dela 28 Maiu 1863; nr. dela 7 Ian. 1887 nr. 23 Ian. 1887, — unde de nou suntemŭ batjocuriţĭ într'unŭ modŭ, ce nu convine nicĭ cu scopurile de maghiarisare la carĭ tinde, cu atâtŭ mai puţinŭ convine cu pretinsulŭ „catolicismŭ,“ care n'are lipsă de atarĭ mijlóce. — Vedĭ mai încolo nr. 131 dela 13 Maiu 1887; pentru ca sĕ cunoscĭ *spiritulŭ* fóiei ş. a. (Vomŭ continua)

Vocĭ din pressă asupra conferenţei nóstre.

Diarulŭ clericalŭ „catolicŭ“ unguresců **„Magyar Allam“** dela 12 Maiu. a. c. Nr. 130, se esprimă asupra conferenţei din Sibiiu în modulŭ următorŭ:

„Cea mai neghióbă politică, ce o potŭ face Românii, este susţinerea passivităţii; ba acéstă politică nu numai este **neghióbă**, ci **e şi nepatriotică.** Dieta abunăsémă nu sémte nimicŭ din causa aceea, că lipsescŭ din ea 20 — 25 **cumetrii românĭ. Guvernulŭ** totuşĭ se bucură de lipsa lorŭ, pentru-că acésta îi face mai puţine gândurĭ, şi pentru-că are a îndestuli mai puţine interese. Saşii, Croaţii, Sêrbii nu lipsescŭ; ei totdéuna suntŭ de faţă, când suntŭ prospecte de a se tocmì. Şi se şi tocmescŭ cu succesŭ, precum póte şi Românii arŭ puté sĕ se tocméscă. Passivitatea lorŭ se vede că nu e altceva, decâtŭ o bombănélă copilăréscă. Câtŭ pentru noi potŭ sĕ totŭ bombănéscă. Mai mare nĕcasŭ e însĕ acela, că, din causa atitudinei lorŭ, cercurĭ vacante *simplamente se vêndŭ* pe séma guvernului. Preţulŭ cercurilorŭ românescĭ este dela 4000 până la 10,000 fl. Dela *„preţulŭ stabilitŭ“* nu se abatŭ.

Valórea practică a pasivităţii este aşadéră, că Românii *îşĭ vêndŭ drepturile lorŭ politice* şi guvernulŭ le cumpĕră dela ei, pentru ca sĕ-şĭ înmulţéscă mamelucii. Arŭ puté sĕ ia Românii învĕţătură dela Cehĭ, dela Croaţĭ; pentru-că ceea ce vorbescŭ diarele românescĭ setóse de sânge *(véres száju)* dieta nu póte sĕ ia spre sciinţă. Décă însĕ Românii au plângerĭ motivate, pe acelea numai înaintea forului competentŭ şi-le potŭ spune, pentru ca plângerile sĕ aibă şi efectŭ.

Pe lângă acésta mai e o causă, care ne face sĕ ne esprimămŭ părerea de rĕu asupra passivităţii. Passivitatea însémnă, că Românii nu recunoscŭ unitatea naţiunei şi constituţiunea ei legală, pentru-că nu voescŭ sĕ ia parte la legislaţiune. Passivitatea pe dreptulŭ se póte numi desbinare (şismă) politică, negarea Ungariei şi a uniunei.

Amŭ cetitŭ, cu câtă devoţiune Românii facŭ pe lealii faţă cu domnitorulŭ, dér noi cunóscemŭ glasulŭ acesta *şi nu dămŭ nimicŭ pe elŭ.* A iubi pe regele şi a urî naţiunea maghiară e o politică fórte rea. De aceea şi nouĕ ne pare rĕu de passivitate; ne pare rĕu din punctŭ de vedere mai înaltŭ politicŭ şi constituţionalŭ, deórece necesitatea alianţei între Maghiarĭ şi Românĭ şi apĕrarea libertăţii comune noi o vedemŭ a fi mai potrivită timpului în care trăimŭ, nu însĕ cérta şi agitarea din ură la lupta de rassă, şi terêmulŭ comunităţii politice este constituţiunea comună, care este numai **una** şi alta nu e şi aicĭ nicĭ nu va fi. Passivitatea este o fundătură, din care Românii vorŭ trebui sĕ se întórcă îndĕrĕtŭ mai curêndŭ orĭ mai târdiu. Şi apoi în adevĕrŭ Românii *ce voiescŭ?* La întrebarea acésta nu rĕspunde resoluţia dela Sibiiu. **Noi însĕ totuşĭ ar trebui sĕ scimŭ**· *ce nĕcazurĭ supĕră pe Românĭ.* **Glasulŭ** copilului mutŭ, busumflatŭ, **nicĭ mamă-sa nu-lŭ înţelege.**

Fóia guvernamentală maghiară din Dobriţinŭ, „D e b r e c z e n i E l l e n ö r ,“ scrie în numĕrulŭ sĕu dela 14 Maiu:

Apropiându-se alegerile, érăşĭ amŭ avutŭ onóre de o conferenţă naţională românéscă, în care **„representanţii cercurilorŭ românescĭ“** — precum, **cu mare falĭ şi fără** îndreptăţire, se numescŭ pe sine domnii aceştia — érăşĭ au enunţatŭ, că politica de abstinenţă de până acum corĕspunde intereselorŭ şi demnităţii naţiunei românescĭ. Au enunţatŭ că aderéză şi mai departe la programa din 1881, în alŭ căreia punctŭ primŭ se pretinde autonomia Transilvaniei, şi pentru ilustrarea interesului românescŭ se cere în alŭ patrulea punctŭ votulŭ universalŭ. Până când „despotica“ naţiune ungurésca nu se va învoi cu aceste principale pretensiunĭ ale lorŭ, până atuncĭ domnii românĭ vorŭ juca rolulŭ copilului îndĕrĕtnicŭ, amĕsuratŭ căruia au hotărîtŭ, sĕ rĕmână cu totulŭ departe de alegerile din Transilvania, la alegerile din Ungaria însĕ vorŭ lua parte numai în acele cercurĭ, unde proporţia numerică a locuitorilorŭ românĭ îi amăgeşte cu speranţa de a triumfa. Au hotărîtŭ în fine, că într'unŭ memorandŭ motivatŭ vorŭ împărtăşi aceste hotărîrĭ ale lorŭ şi domnitorului prin o deputaţiune.

Bogata familiă Mocsonyi, deşi a avutŭ trei memrbi din sinulŭ sĕu aleşĭ pentru conferenţă, a rĕmasŭ departe de conferenţă, într'aceea însĕ celŭ mai vestitŭ Mocsonyi — Alexandru— a mângăiatŭ în câtva inimile adunate, carĭ începuseră a fi nedumerite şi a se intriga de acésta, le-a mângăiatŭ prin declaraţiunea, că elŭ şi familia aderéză la tóte hotărîrile conferenţei, ceea ce o şi credemŭ, după ce scimŭ, că nepresentarea familiei la conferenţă a causat'o numai doliulŭ pentru recenta mórte a lui Georgiu Mocsonyi.

Apoi deu pentru acéstă hotărîre nu multe avemŭ de disŭ iubiţilorŭ noştri concetăţenĭ românĭ. Dorimŭ, ca nici-odată sĕ nu se înşele în speranţa, că vorŭ afla pe calea acésta îndestulirea poftelorŭ lorŭ. Parte din acésta se şi póte crede, pentru că numĕroşii politicĭ marĭ,

---

FOILETONU.

Poesii poporale

de pe *Visa*, culese de *D. D.*

Duce-m'aşĭ cu luna'n norŭ,
Nu mĕ potŭ d'a badii dorŭ;
Duce-m'aşĭ cu luna 'n stele,
Nu mĕ potŭ d'a badii jele.

***

Din pana-ţĭ de rosmarinŭ
Las', bade, sĕ rupŭ unŭ firŭ.
— Rupe mândro câtu-i vrea
Rosmarinŭ din pana mea,
Rupe mândro şi sădesce
Şi mai şedĭ şi mai fetesce,
Că io incă-oiu mai sădi
Şi-oiu şedé şi-oiu mai juni.

***

Aséră şi-alaltăséră
Doi cocoşĭ negri cântară
Sĕ lasŭ séra uliţa,
Uliţa n'o potŭ lăsa
Până sciu pe bădiţa.

***

Păsăruică din cânceu
Spune-i la bădiţa meu
Sĕ 'şĭ răteze pana bine
Pe Dumineca ce vine;
Că io alta-i voiu trimete
In ciuda la două fete,
Podobită totŭ cu florĭ
In ciuda la doi feciorĭ,
Podobită mărgeluţĕ
In ciuda l'alui drăguţă.

***

Céţă, céţă, neguréţă
Du-te mai de diminéţă
De pe prunĭ, de pe gutui,
De pe frunda nucului,
Sĕ vĕdŭ casa badiului
Cu ce focu-i coperită
De mĭ-a cădŭ aşa urită.

***

Dragu-mi-i bădiţu bĕlŭ *)
Cu puţină apă-lŭ spălŭ,
Dér pentru celŭ negriciosŭ
Am opritŭ riulŭ din josŭ,
Am opritŭ valea şi riulŭ
Şi totŭ negru-i ca pămêntulŭ.

***

Uritulŭ şi traiulŭ rĕu
Mĕ scóte din satulŭ mieu,
Uritulŭ, crucea sĕ lŭ bată,
Şéde'n délŭ p'o piétră sécă
Şi totŭ strigă că se 'nécă
Şi nu este nicĭ o apă.
Elŭ mĕ mână la potică
Sĕ-i aducŭ lécurĭ de frică,
Lécurile-sŭ mĕsurate
Trebue pe banĭ luate.
Io şi pe banĭ le-aşĭ lua
Numai de elŭ de-aşĭ scăpa.

***

Ce te ţinĭ badio măreţŭ
Că tată-tĕu nu-i judeţŭ,
Nicĭ mumă-ta judecésă
Nicĭ soru-ta preutésă,
Nicĭ vite multe în curte
Făr' ţi-i plină de cucute.
Ia cósa şi le cosesce
Şi gleba şi le glebéză
Şi fă straşină la casă,
Şi ia furca şi le-adună
Şi fă streşină la şură
Şi décă li-i aduna
Bajocoresce-ţĭ mândra
Păn'atuncĭ bădiţo ba.

***

Fóiă verde două nucĭ
Mândruliţă und' te ducĭ
Numa'n şurţă şi'n păpucĭ?
— La fântâna sub trei crucĭ
Sĕ dau apă la doi juncĭ
Şi gură la doi voinicĭ;
Doi voinicĭ pe doi cai murgĭ
Nu sciu caii 'sŭ fraţiorĭ
Orĭ voinicii 'sŭ verişiorĭ
Născuţĭ din două surorĭ.

***

M'a mânatŭ mama la vie
După strugurĭ d'alămâie
Io la vie am plecatŭ
Tótă diua am umblatŭ
Şi strugurĭ nu mĭ-am aflatŭ;
Când din vie mĭ-am eşitŭ
Cu badiu m'am intêlnitŭ
Şi-am totŭ statŭ şi povestitŭ
Şi m'au vĕdŭtŭ două căţele
Şi m'au spusŭ măicuţii mele;
Măicuţa s'a măniatŭ
In temniţă m'a băgatŭ,
Pe temniţ'a pusu lăcatŭ
Pe lăcatŭ unŭ stanŭ de piétră
Sĕ nu mai esŭ nicĭ odată.
Io mĕ uitam pe sub didŭ
Vedeam sóre rĕsărindŭ,
Fete şi feciorĭ jucândŭ
Numai pe badiu jălindŭ,
Măicuţa, muiere bună,
M'a slobodţŭ într'o grădină
Cu bădiţu mieu de mână.

***

Mândruţa mea, trupŭ de florĭ,
Când te vĕdŭ mĕ iau fiorĭ,
Mândruţa mea, trupŭ de inŭ,
Gura ta mirós'a vinŭ
Şi braţele-a rosmarinŭ,
Mândruţo cu trupŭ cinaşŭ
Gura sĕruta-ţi-o-aşŭ.

***

*) Bĕlŭ = bĕlanŭ = blondŭ, blondinŭ.

paralisându-se ei înșișî prin passivitate se escludŭ din massa poporului, și apoi poporulŭ însușî ușorŭ va afla calea de a se înțelege cu Maghiarulŭ. Cu corifeii sĕlbaticî de adî înzadarŭ ne disputămŭ; ei cutéză a vorbi de constituțiune și a dejosi constituția ungurésca, când totușî tocmai acéstă constituțiă maghiară a fostŭ aceea, sub a căreia umbră fruntașii, distinșii bărbațî ai poporului română, de secuiî, orî póte chiarŭ din timpurî străbune supușî altorŭ popóre, s'au făcutŭ liberî, nobilî, bogațî și au câștigatŭ influență asupra sórtei țĕrei.

Ei cutéză a dice, că Ungaria nu e pentru constituțiune. Dér și aceea au documentat'o, că ei, corifeii, carî lucréză în modŭ sĕlbaticŭ și din ură îndĕrĕtnică, nu au nicî unŭ sentimentŭ pentru ea, căcî altmintrelea n'ar fi concesŭ necuviința de a trimite deputațiune la regele, l'-arŭ fi bătutŭ la ochî și l'-arŭ fi venitŭ în minte, că după constituțiune guvernulŭ responsabilŭ este mijlocitorulŭ între domnitorŭ și poporulŭ sĕu. O conferență, care e în stare sĕ aducă astfeliu de hotărîrî, n'are absolutŭ nicî unŭ dreptŭ a pretinde sĕ se pună prețŭ pe opiniunea séu cuvintele ei în cestiunea constituțiunei.

Conferența acéstă a luatŭ posițiă de apĕrare și în contra maghiarisărei, orî din ce parte ar veni ea. În privința acésta de guvernŭ n'au la ce se teme; cu atâtŭ mai virtosŭ însĕ se temŭ de reuniunea de cultură ardeléna; acésta voiesce numai sĕ recucerésca pe Maghiarii valahisațî. Apoi témă-se numai. Reuniunea lucréză în acordŭ cu acțiunea societății ungurescî, împlinesce sânta datorință a societății ungurescî; Românii nu potŭ sĕ împedece lucrările ei, ba încă prin atitudinea lorŭ cerbicósă potŭ sĕ promoveze numai întărirea ei.

SCIRILE DILEI.

Comitetulŭ electoralŭ alŭ *alegĕtorilorŭ românî* din orașulŭ și comitatulŭ *Brașovŭ*, întruniodu-se erî s'a constituitŭ, sub președința ad hoc a părintelui *Radu Popea*, în modulŭ următorŭ: *Dr. Aurel Mureșianu* președinte; *Simeonŭ Damianŭ* și *Dr. George Baiulescu* vice-președinți; *Andreiu Bârseanu* și *Stefanŭ Bobancu* secretari; *Ludovicŭ Roman* casierŭ. Totodată pentru ușurarea lucrărilorŭ și-au alesŭ membrii deosebitelorŭ cercurî câte unŭ președinte alŭ lorŭ și anume în cerculŭ I *George Perșenaru*, în cerculŭ II *Diamandi Manole*, în cerculŭ III *Radu Popea*, în cerculŭ IV *Iosifŭ Comanescu*. Intrunirea, care a fostŭ bine cercetată, a decursŭ în cea mai bună ordine, ceea ce e unŭ bunŭ augurŭ pentru viitorŭ.

—x—

După cum e informatŭ „Sieb. Deutsch Tgbltt.", o scrisóre oficială a oficiului parochialŭ ev. din *Têrgu Mureșului* a fostŭ refusată de oficiulŭ postalŭ de acolo, *fiindŭ că era adresată în limba germană* consistoriului cercului bisericescŭ ev. alŭ Reghinului săsescŭ. Preotului, care s'a dusŭ după acésta însușî la poște, i s'a arĕtatŭ o ordinațiune ministerială, că scrisorî oficiale sĕ se adreseze numai în limba maghiară orî sĕ se francheze. —Pentru înlăturarea miseriei nu suntŭ în stare miniștrii ungurescî sĕ facă nimicŭ, ér pentru maghiarisare găsescŭ destule mijlóce, vorba ceea: satulŭ arde, ér miniștrii pépténă mereu ordonanțe. Săracă țéră pe ce mânî ai ajunsŭ!

—x—

Pentru *esamenele de maturitate* din anulŭ acesta ministrulŭ instrucțiunei a numitŭ representanțî ai guvernului la scólele medii confesionale pe: directorulŭ gimn. super. de statŭ din Sibiiu *Dr. Ignaz Veres* la gimn. superiorŭ gr. or. română din *Brașovŭ;* profesorulŭ universitarŭ din Clușiu *Dr. Bela Szasz* la gimn. super. ev. ref. din *Aiudŭ* și *Orĕștiă*; profesorulŭ universitarŭ din Clușiu *Dr. Karl Szabo* la gimn. super. ev. ref. din *Clușiu* și *Têrgu-Mureșului*; profesorulŭ universitarŭ din Clușiu *Dr. Stefan Hegedüs* la gimn. super. ev. ref. din *Odêrheiulŭ săcuescŭ* și *Zelău*; directorulŭ districtualŭ de studii *Iosef Elischer* din Sibiiu la gimn. super. ev. conf. augsb. și la scóla super. reală din *Sibiiu*, mai departe la gimnl super. ev. conf. augsb. din *Mediașŭ, Sighișóra, Bistrița,* și *Brașovŭ*; profesorulŭ universitarŭ din Clușiu *Dr. Aron Borde* la gimn. super. unitarŭ din *Clușiu.*

—x—

În *Cârstianŭ*, comit. *Brașovului*, e de ocupatŭ *postulŭ de magistru postalŭ* dotatŭ cu 150 fl. léfă anuală și 40 fl. paușalŭ de cancelariă. Se cere o cauțiune de 100 fl. în banî gata. Petițiunile au sĕ se adreseze în timpŭ de trei sĕptĕmânî la direcțiunea postală din Sibiiu.

—x—

Comanda supremă a honvedilorŭ a concesŭ oficerilorŭ de honvedî în reservă a face parte ca membri în *logele francmasone*, incuviințate de ministerulŭ de interne, deórece acestea nu formézǎ societățî secrete. În privința oficerilorŭ din serviciulŭ activŭ însĕ rĕmâne valabilŭ regulamentulŭ de serviciu; aceștia potŭ cere permisiune a intra în loge dela comanda de districtŭ.

Slavisarea numelorŭ în Bucovina.

Numĕrulŭ Românilorŭ din Bucovina cu nume slavisate (mai bine disŭ polonisate) e fórte mare. Asupra acestui procesŭ de desromanisare a numelorŭ, „Revista Politică" din Suceava scrie:

Compatrioții noștri galițienî ne arată prietenia lorŭ la tótă ocasiunea. După ce l'-a succesŭ a desnaționalisa comune întregî romănescî, ei s'au îngrijitŭ și se îngrijescŭ și astădî a schimonosi în acelea comune și numele de familii după calapodulŭ lorŭ, ca astfelŭ sĕ ștérgă orî-ce urmă de existență românéscă pe unde străbatŭ, și óre-când sĕ'șî pótă întemeia dreptulŭ istoricŭ în acéstă țéră și pe basa numelorŭ familiare. Timpulŭ de tristă memoriă, când polonisarea și slavisarea numelorŭ de familii române era la ordinea dilei, ne este prea bine cunoscutŭ; acelŭ timpŭ cuprinde cei 63 de anî ai anexărei Bucovinei la Galiția, anume dela 1786—1819, periodulŭ celŭ mai tristŭ din istoria Românilorŭ bucovinenî. In acelŭ periodŭ la mare parte de Românî li-se aninară la numele de familiă, ba chiarŭ și la celŭ de botezŭ terminațiunile slave wicz, ski și uk, așa că din Roman se făcŭ Romanczuk și Romanowicz, din Constantin Constantinowicz, din Grigori Grigorowicz, din Zurcan Zurcanowicz, din Andrei Andriewicz etc.,.

Puternicii de pe atuncea îșî făceau aceste treburî cu ademenirî, cu sfaturî, și unde acestea nu ajutau, cu autoritatea oficială, fără sĕ fiă jenațî de nimenî. Ei lucrau pe față, la lumina dilei.

Acuma însĕ s'a schimbatŭ tactica. Slavisarea numelorŭ de familii se face astădî pe furișŭ, la întunericŭ, sub o perdea îndoită de ochii lumei. Și nicî nu póte fi altfelŭ, căcî nu e lucru de nimicŭ, când acéstă detestabilă procedură se întâmplă în acte publice, precum în codicele matricale și în cărțile de conscripții din unele parochii. Cunóscemŭ două comune, unde în cărțile matricale românescului nume de familie Mac 'i s'a aninatŭ terminațiunea moscovită ow, Cojocariu s'a prefăcutŭ în Kușniriuk, Presăcariu în Pașișnek, Olariu în Hanceriuk. Mac posede pașaportŭ militarŭ, care probéză că acesta e adevĕratulŭ sĕu nume de familiă, ér nu Macow; pentru celelalte trei nume de familiă vorbescŭ pre lămuritŭ cărțile matricale ale comunelorŭ respective.

Atragemŭ atențiunea înaltului guvernŭ alŭ țĕrii asupra acestorŭ fapte necalificabile și ceremŭ cu insistență sĕ emită o ordinațiune, prin care sĕ se puna capĕtŭ zelului panslavistŭ în astă direcțiune, ér relativŭ la cele patru nume de familii slavisate, o comisiune, sĕ cerceteze faptulŭ și sĕ-lŭ rectifice.

Cu acéstă ocasiune ne permitemŭ a le da Româniilorŭ sfatulŭ, sĕ facă deosibire între numele ce le dau copiilorŭ la botezŭ, căcî călindarulŭ gr.-or. cuprinde nume biblice evreescî, nume slave și romane. E timpulŭ sĕ fimŭ în totŭ și în tóte ceea ce suntemŭ!

Din dieta ungară.

In ședința dela 16 Maiu a camerei deputaților, a adresatŭ deputatulŭ Iosifŭ *Madarasz* următórea interpelare guvernului:

Este aplecatŭ guvernulŭ sĕ se ocupe în timpulŭ ferielorŭ cu următórele afacerî ce atingŭ interesele materiale și morale ale națiunei și în privința lorŭ sĕ facă propunerî în cea dântêiu sesiune a viitórei periode dietale:

1. Anume este esecutabilŭ și în ce modŭ este esecutabilŭ, ca în comunele țĕrii sĕ se înființeze asilurî și grădinî de copii?

2. Cum s'arŭ puté într'unŭ anumitŭ timpŭ face scóle elementare în comune, unde copii nu primescŭ nicî unŭ felŭ de instrucțiune publică?

3. Cum s'arŭ puté disolva, respective desființa regaliele și sarcinele feudale încă esistente?

4. Cum s'arŭ puté colonisa pe anumite domenii desemnate de statŭ plusulŭ poporațiunei unorŭ orașe și comune și cum s'arŭ puté colonisa mai departe Maghiarii aflătorî în streinătate?

Interpelarea s'a datŭ miniștrilorŭ respectivî.

Apelŭ.

Precum are dreptŭ nedisputaverŭ individulŭ la viéță, așa are și unŭ poporŭ; precum are dreptŭ individulŭ a trăi după puterea, mintea, facultățile, aplecările și manierele sale — nefăcêndŭ firesce nimĕnui stricăciune prin aceste, așa are și unŭ poporŭ. Ei, dér între a trăi cunoscutŭ, cercetatŭ și respectatŭ în societatea omenéscă și între a trăi nebăgatŭ de nimenea în sémă e mare deosebire atâtŭ pentru individŭ câtŭ și pentru poporŭ. Individulŭ ajunge a ocupa posițiune în societatea omenéscă, desvoltându-șî puterile spirituale, adecă cultivându-se; asemenea și popórele numai așa potŭ fi luate în considerațiune de celelalte popóră. Atâtŭ individulŭ câtŭ și popórele au déră dreptŭ a se cultiva și prin acésta a-șî câștiga locŭ onorificŭ în societatea omenéscă respective în rangulŭ celorŭ alalte popóră și a-șî crea o sórte mai bună. Nimenea nu póte împedeca pre unŭ individŭ întru acéstă nisuință nobilă, fără de a-șî atrage judecata consciinței sale, fără de a păcătui în contra drepturilor eterne, fără de a provoca blamulŭ lumei morale, cu unŭ cuvêntŭ, fără de a se face celŭ mai cumplitŭ tiranŭ a acelui individŭ. Asemenea nicî pre unŭ poporŭ.

Cultura unui poporŭ nu póte fi însĕ decâtŭ națională. Chiar și unŭ individŭ numai prin limba în care s'a născutŭ și crescutŭ se póte desvolta amĕsuratŭ individualității sale, adecă amĕsuratŭ însușirilorŭ sale trupescî, mentale și sufletescî, va sĕ dică, conformŭ caracterului sĕu. Așa și unŭ poporŭ, însĕ cu aceea deosebire: că până ce individulŭ se póte cultiva și prin mijloculŭ unei limbî străine, la unŭ poporŭ acésta e cu totulŭ imposibilŭ.

Cultura unui poporŭ decî póte fi numai națională.

De n'ar fi fostŭ Românulŭ, pre lângă tóte fatalitățile și umilirile prin carî a trecutŭ, fălosŭ de originea și némulŭ sĕu; de n'ar fi însetoșatŭ nicîodată lumina și cultura; de nu s'ar fi luptatŭ — după Bonfiniu — totdéuna mai multŭ pentru limbă decâtŭ pentru viéță: ar trebui sĕ le învețe a le face tóte aceste astădî, vĕdêndŭ cum se luptă în dilele nóstre tóte popórele pentru limba și cultura națională.

Românulŭ însĕ n'are lipsă de acestŭ esemplu, dovédă progresulŭ grandiosŭ, ce a făcutŭ în butulŭ tuturorŭ greutăților și pedecelorŭ numai de unŭ timpŭ scurtŭ încóce.

Pămêntulŭ clasicŭ alŭ nascerei și activității figurelorŭ marî din istoria nóstră naționalŭ-culturale, ca Bărnuțŭ, Maiorŭ și Șuluțŭ. Silvania încă a datŭ totdéuna și dă și în presinte probe, că nu numai aclamă cu cea mai viă bucuriă totŭ semnulŭ de progresŭ și culturǎ națională, ci se și silesce din resputerî a conlucra la avêntulŭ acestui progresŭ. Dovédă despre acésta „Despărțĕmêntulŭ XI alŭ »Associațiunei transilvane",—„Reuniunea învĕțătorilorŭ românî Sĕlăgienî« și mai recente înființata »Reuniune a femeilorŭ române Sĕlăgiene" cu activitatea salutară și binefăcĕtóre a lorŭ.

Cine sĕ nu pricépă însemnătatea acestorŭ Reuniunî pentru cultura nóstră națională și sĕ nu binecuvinte activitatea lorŭ!?

Fericită acea comună, care are onórea a puté primi în sînulŭ sĕu adunările lorŭ! Acéstă onóre și bucuriă cădŭ de astădată în partea nóstră, acelora ce locuimŭ părțile ardelene ale romanticului Meseșiu, hotărîndu-se anulŭ trecutŭ a se ține adunările generale ale „Despărțĕmêntului XI« și a „Reuniunei Femeilorŭ române din Sĕlagiu" la noi în comuna Buciumî.

Aprețuindŭ onórea, ce ni s'a făcutŭ, după adevĕrata ei valóre și însemnătate, pentru primirea multŭ doriților óspețî și arangearea unui balŭ, concertŭ, eventualŭ jocŭ teatralŭ în favorulŭ modestului fondŭ alŭ „Reuniunei Femeilorŭ române din Sĕlagiu» s'a constituitŭ unŭ comitetŭ.

Dorindŭ acestŭ comitetŭ a contribui la sporirea fondului numitei reuniunî și prin sorțire, prin acésta apeléză la totŭ Românulŭ însuflețitŭ pentru cultura némului sĕu și mai alesŭ la onorabilele dómne și domnișóre române din apropiere și depărtare, ca sĕ binevoiéscă a-i face posibilă ajungerea acestui scopŭ salutarŭ prin contribuirî de obiecte pentru sorțire, precum: portrete de ale bărbaților binemeritațî de națiune, tablourî cărțî, manufacturî șcl.

Ofertele suntŭ a se trimite până în 1 Iuliu a. c. la m. o. d. Iónŭ Maximŭ, parochŭ gr. cat. în *Buciumî* (Vármező) posta in locŭ. Primirea lorŭ se va adeveri cu mulțămită pe calea publicității.

Terminulŭ ținerei amintitelorŭ adunărî generale se va face la timpulŭ sĕu cunoscutŭ prin președinții respectivî.

Buciumî, 13 Martie 1887.

În numele comitetului

Simionŭ Morincașŭ, președ. *Iónŭ Maximŭ*, notarŭ.

SCIRÎ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

PESTA, 21 Maiu. — La albumulŭ „Ajutorŭ" (Segitseg) în interesulŭ incendiaților au contribuitŭ și prințulŭ de corónă Rudolf și principesa de corónă Stefania.

PARISŬ, 21 Maiu. — Consiliulŭ de statŭ a respinsŭ recursulŭ prinților de Orleans contra ștergerei lorŭ din armată, dér a admisŭ cu tóte astea unŭ asemenea recursŭ alŭ prințului Murat.

HAMBURG, 21 Maiu. — Erî diminéță s'a întêmplatŭ o esplosiune în fabrica de pulbere din Dünneberg. Doi lucrătorî au fostŭ omorîțî, unulŭ rănitŭ.

BERLINŬ, 21 Maiu. — Consiliulŭ federalŭ a acceptatŭ proiectulŭ de dare pe zaharŭ.

CAIRO, 21 Maiu. — S'a împrăștiatŭ faima, că Sudanezii amenință Wadyhalfa.

PARISŬ, 21 Maiu. — Freycinet a depusŭ mandatulŭ de a forma cabinetulŭ, deórece în fața greutăților situațiunei abia crede că va puté forma unŭ ministerŭ stabilŭ.

LONDRA, 21 Maiu. — In camera lordilorŭ a declaratŭ Salisbury, că tractările pentru regularea graniței afgane nu s'au ruptŭ, ci mai multŭ se pare că vorŭ dura încă multŭ timpŭ.

Cununiă. Dumînecă, 29 Maiu n. c., îșî va serba cununia sa d-ra *Virginia Germanŭ*, fiica preotului română din Sâmbotelecŭlŭ de Câmpiă, cu d-lŭ *Ioanŭ Bozacŭ*, teol. abs. Actulŭ cununiei se va oficia la 3 óre p. m. în biserica gr. cat. de acolo. — Dorimŭ fericire tinerei părechî!

Editorŭ: Iacobŭ Mureșianu.
Redactorŭ responsabilŭ Dr. Aurel Mureșianu.

Cursulŭ la bursa de Viena

din 18 Maiu st. n. 1887.

Rentă de aurŭ 5%	101 65
Rentă de hârtiă 5%	87.90
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	150 70
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	97 50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	127 —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	115 50
Bonurĭ rurale ungare	104.80
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.60
Bonurĭ rurale Banat-Timișŭ	104.75
Bonurĭ cu cl. de sortare	104 60
Bonurĭ rurale transilvane	104 70
Bonurĭ croato-slavone	104 50
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	99.25
Imprumutulŭ cu premiu ung.	119 60
Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	122.60
Renta de hărtiă austriacă	81.30
Renta de arg. austr.	82.35
Renta de aurŭ austr.	112 —
Losurile din 1860	135.75
Acțiunile băncei austro-ungare	880 50
Act. băncel de creditŭ ung.	284 75
Act. băncel de creditŭ austr.	284.25
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5 97
Napoleon-d'orĭ	10.07
Mărcĭ 100 imp. germ.	62 35
Londra 10 Livres sterlinge	127.—

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 5 Maiu st. v. 1887.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	92—	92½
Renta rom. amort. (5%)	94—	95—
» convert. (6%)	86—	88½
Impr. oraș. Buc. (20 fr.)	34—	36—
Credit fonc. rural (7%)	105½	106—
» „ „ (5%)	89—	89½
» » urban (7%)	102¼	103—
» » » (6%)	95—	96—
» » » (5%)	86—	86½
Banca națională a Româniel 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Națională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	15.25	15.75
Bancnote austriace contra aurŭ	2.02	2.03

Cursulu pieței Brașovŭ

din 19 Maiu st. n. 1887.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.63	Vênd.	8.65
Argint românesc	»	8.55	»	8.60
Napoleon-d'orĭ	»	10.—	»	10.06
Lire turcescĭ	»	11.35	»	11.40
Imperialĭ	»	10.35	»	10.40
Galbenĭ	»	5.91	»	5.95
Scrisurile fonc. »Albina« 6%	»	101.—	»	102.—
„ » „ 5%	„	98.—	»	99.—
Ruble Rusescĭ	»	111.—	»	112.—
Discontulŭ	»	7—10% pe anŭ.		

Avisŭ d-lorŭ abonațĭ!

Rugămŭ pe d-nii abonațĭ ca la reînoirea prenumerațiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ și numerii de pe fășia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

Domnii ce se abonéză din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ și sĕ arate și postaultimă.

Décă se ivescŭ iregularitățĭ la primirea ḑiarului onor. abonațĭ suntŭ rugațĭ a ne încunosciința imediatŭ prin carte postale, ca în câtŭ depinde dela noi, sĕ se delăturéze *ADMINISTR. „GAZ. TRANS."*

ABONAMENTE

la

„Gazeta Transilvaniei"

se potŭ face cu începerea dale 1 și 15 ale fiecărei lunĭ, mai ușorŭ prin mandate postale.

Adresele ne rugămŭ a ni se trimite esactŭ arĕtându-se și posta ultimă.

Prețulŭ abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei lunĭ	3 fl. —
„ șése lunĭ	6 fl. —
„ unŭ anŭ	12 fl. —

Pentru România și străinătate:

„ pe trei lunĭ	10 francĭ
„ șése lunĭ	20 „
„ unŭ anŭ	40 „

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei."

TARIFA

anunțurilorŭ și inserțiunilorŭ.

Anunciurĭ în pagina a IV-a linia de 30 litere garmond fl. — cr. 6.

Pentru inserțiunĭ și reclame pagina a III linia à fl. — cr 10.

Pentru repețirĭ se acórdă următórele rabate:

Pentru repețirĭ de	3— 4 orĭ	10%
„ „ „	5— 8 „	15%
„ „ „	9—11 „	20%
„ „ „	12—15 „	30%
„ „ „	16—20 „	40%
Dela 20 de repețirĭ în susŭ		50%

Pentru anunciurĭ ce se publică pe mai multe lunĭ se facŭ învoirĭ și reducerĭ și peste cele însemnate mai susŭ.

Tipografia ALEXI, Brașovŭ.